

Uffe Sørensen
Senior konsulent, LærIT.dk

Podcasting med SkoleIntra

“Behøver mobiltelefonen at være en barriere for læring og undervisning?”

Med mobiltelefoner og mp3-afspillere har de danske elever fået mere computerkraft mellem hænderne, end det der landsatte de første mennesker på månen. Alt for sjældent udnyttes dette potentiale i undervisningen. Med ElevIntras blogs, de mobile devices og lidt kreativitet kan eleven iscenesætte og fortælle sig selv i billeder og lyd. At kunne fortælle sig selv danner grundlaget for de i moderniteten vigtige reflekse kompetencer og for denne artikel, hvor der skal podcastes med SkoleIntra.

Mobiltelefonen har længe været hver mands eje. For mange mennesker fungerer den som en altid nærværende mulighed for kontakt og kommunikation. Sådan er det også for et stort flertal af eleverne i folkeskolen, hvor mobiltelefonen fylder rigtig meget i løbet af en skoledag. På den anden side af katederet fylder elevernes mobiltelefoner også meget og ofte alt for meget. Mobiltelefonen hører ikke til i undervisningen, den er forstyrrende både for undervisningen og for elevernes fokus. Det er nemlig ganske umuligt at undervise en flok, der er udstyret med mobilunderholdning. Men behøver det at være sådan? Behøver mobiltelefonen være en barriere for læring og undervisning. Svaret afhænger af, hvordan man ser på læring og undervisning.

Læring er ifølge den operationelle konstruktivisme *“en egenydelse, som kan finde sted, når og hvor som helst et system (eleven) lader sig forstyrre af sin omverden til at foretage en forskelsoperation, der fører til en ændring af dets forventningsstruk-*

tur” (se note 1). Det betyder, at eleven i forhold til ovenstående definition kan opstøve læring overalt, og et godt eksempel på det er elevernes færdigheder med en mobiltelefon. Det er nok de færreste lærere, der har undervist i, hvordan man sender en sms, optager lyd, video og afspiller mp3'er på mobilen. Det har eleven opstøvet andetsteds. Undervisning eller *“det læreren gør”* er i modsætning til læring en særlig form for kommunikation, der har til formål at ændre psykiske systemer, altså eleverne. Denne kommunikation er ikke bare envejskommunikation fra lærer til elev. Læreren har ansvaret for, at der foregår kommunikation, hvis mål er læring. *“Læreren er en dramaturg, der iscenesætter kommunikation med klassen som det primære scenerum”* (se note 2), men kommunikationen foregår mellem lærer -elev og elev -elev. Kommunikationen i dette *“sociale system”* får stor betydning for understøttelsen af den enkeltes læreproces, og i undervisningen har lærer, elev og eleverne indbyrdes et gensidigt ansvar for hinandens læring.

Hvorfor mobiltelefonen?

Inddrages mobiltelefonen i undervisningen, er der i de fleste tilfælde tale om, at læreren og eleven indgår i et assymetrisk forhold, hvor det i forbindelse med færdigheder på mobiltelefonen, er eleven der er oven på. Men skal undervisningen blive til mere end bare færdigheder, så er lærerens didaktiske kompetencer mindst lige så vigtige, hvis der skal være tale om undervisning. Undervisning med inddragelse af mobiltelefon indebærer altså, at både eleven og læreren forstyrres og irriteres til forandring i mødet med en anderledeshed, der udfordrer til yderligere intern kompleks-

tetsopbygning, men det gør ikke noget, at eleven ved mere om mobiltelefonen end læreren gør, hvis elevens viden bruges i de rette sammenhænge.

I kølvandet på de mobile devices, såsom mobiltelefonen og mp3-afspilleren, følger også nye teknologier på internettet. Teknologier, som vi i folkeskolen ikke kan sidde overhørigt, hvis vi vil socialisere eleverne til den verden, der venter dem efter endt skolegang. I regeringens udspil fra 2003 – "IT i folkeskolen – en investering i viden og velfærd" har regeringen som erklæret mål, at: "børn og unge opnår de bedste betingelser i forhold til at begå sig i et samfund, hvor it indtager en stadig større rolle på stadig flere områder" (se note 4). Hvis det skal lykkes, så kræver det, at vi i folkeskolen inddrager teknologierne og tænker dem ind i relevante undervisningsmæssige sammenhænge og i forhold til den verden, der venter.

I SkoleIntra har lærer og elever allerede mange af de nye teknologier til rådighed, og i det følgende vil jeg fokusere på nogle af de muligheder, der er for at irritere og pirre eleverne i deres brug af mobiltelefonen, ved at inddrage denne i en undervisningsmæssig sammenhæng med SkoleIntras muligheder for at bruge RSS-feeds. Samtidig kan artiklen forhåbentlig pirre de lidt mere erfarne brugere af SkoleIntra til at tænke kreativt i forhold til de redskaber, der i SkoleIntra stilles til rådighed.

Really Simple Syndication

RSS står for *Really Simple Syndication* eller løst fortolket "let nyhedsstrøm". Et RSS-feed er noget, man som bruger kan abonnere på. I SkoleIntra findes der RSS-feeds til en del forskellige funktioner blandt andet elevernes blogs i ElevIntra. Med en såkaldt feedreader kan man abonnere på forskellige RSS-feeds. Hvis jeg abonnerer på RSS-feedet til Testsines blog i ElevIntra, så vil

jeg automatisk få besked i min feedreader, hver gang Testsine laver et nyt indlæg på bloggen. Et RSS-feed kan også indeholde billeder, lyd og video, og det er her, at RSS bliver interessant i undervisningsmæssig sammenhæng, for det giver mulighed for at lave både webcasts og podcasts.

Webcasts og podcasts giver i undervisningen mulighed for understøttelse af elevernes refleksive kompetencer (selviagttagelser), hvilket danner grundlaget for inddragelsen af disse i den følgende beskrivelse.

Podcasting med ElevIntras blogs

Både webcasting og podcasting er muligt med SkoleIntra, og man kan arbejde med både filmmediet og lydmediet. Jeg vil dog holde mig til eksempler på brug af det auditive. Man kan podcaste med SkoleIntra via ElevIntras blogs. Først oprettes en blog til hver enkelt elev ved at vælge admin i ElevIntra > tilpasning > adgang til blogs. Efterfølgende oprettes en præsentationsmappe, som eksempelvis kunne kaldes podcasts. Det gøres ved at vælge Admin > samlemapper > opret en præsentationsmappe. Hver elev får et faneblad i mappen med deres navn. I samlemappen skal de færdige mp3-filer ligge.

Optagelse og konvertering af audio

Eleverne kan optage deres audiofiler direkte på mobiltelefonen, og med et tilhørende datakabel kan filerne overføres til computeren. For at få konverteret elevernes filer til mp3-formatet kan de enten redigeres i gratisprogrammet Audacity, som er meget intuitivt, hvorefter de eksporteres som en mp3-fil. Eller man kan undlade at redigere audioen og så bruge fx onlinetjenesterne www.zamzar.com eller www.media-convert.com, som begge er gratistjenester, der kan konvertere fra et format til et andet. Når eleverne har den færdige mp3-fil, så uploader de den til præsentationsmappen ved at vælge "klassen" > "samlemapper"

"I SkoleIntra har lærer og elever allerede mange nye teknologier til rådighed."

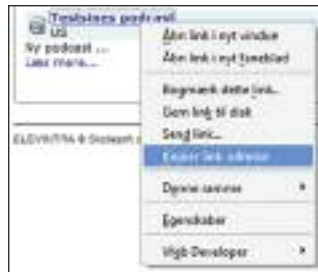
- 1) Rasmussen, Jens Undervisning i det refleksivt moderne s. 291.
- 2) Qvortrup, Lars og Birthe Undervisningens mirakel s. 62.
- 3) Qvortrup, Lars og Birthe Undervisningens mirakel s. 21
- 4) <http://pub.uvm.dk/2003/it/>

Webcasting:
Mediefiler som streames via internettet i modsætning til en podcast som skal downloades. Webcasting er "broadcasting" vha. streaming teknologi.

Podcasting:
En lyd- eller videofil der distribueres over internettet via RSS-feed, der gør det nemt for brugerne at abonnere på nye episoder.

og klikke på deres faneblad i præsentationsmappen. Efterfølgende vælges "send dokument til faneblad", og eleven udvælger så mp3'en og sender den op i mappen. I oversigten over indholdet i mappen, skal linket til mp3-filen findes, det højreklikkes der på med musen, hvorefter man kopierer linkadressen.

Linkadressen skal bruges, når eleven efterfølgende skal udgive en episode på bloggen.

Udgivelse af episode

I bloggen kan eleverne kategorisere deres indlæg og for at skabe overblik, da bloggen også bruges til andet, kan der oprettes en kategori, der fx hedder podcast. Podcasts udkommer i episoder, og når eleverne laver deres indlæg under kategorien podcast, kan de benævne indlægget med episodenummer og dato som f.eks: "episode 1, januar 2008". I indlægget skal der laves et link til mp3-filen fra præsentationsmappen. Det kan gøres ved at give linket et navn, markere det og klikke på ikonet med en lænke i webeditoren, hvor linket så kopieres ind.

Der kan nu abonneres på elevernes blogs via RSS-feedet, og både tekst, billeder og audio er tilgængelige, men det er endnu ikke en podcast. For at gøre podcasten fuldendt, skal det være muligt for dem, som abonnerer på elevernes podcast, auto-

matisk at få downloadet mp3-filerne til deres computer, I-pod eller mobiltelefon. Abonnenterne skal kunne abonnere med en såkaldt podcatcher som henter de nye episoder automatisk. Gratis eksempler på sådanne podcatchers er Apples Itunes eller Juicereceiver. For at gøre det muligt for disse programmer at hente episoderne automatisk, skal RSS-feedet fra elevernes blogs ændres en smule.

Feedburner

På nettet findes en gratis onlinetjeneste, der kan gøre RSS-feedet kompatibelt med podcatcherne. Læreren opretter sig som bruger på www.feedburner.com. Herefter kopieres linket til RSS-feedet på elevens blogs og kopieres ind på Feedburners hjemmeside, husk at sætte flueben i "I am a Podcaster", og følg herefter vejledningen på siden. Det RSS-feed som Feedburner leverer, efter man har været den korte proces på sitet igennem, er det feed, som skal formidles til abonnenterne på elevernes podcasts. Det kan fx lægges under "links" på SkolePorten, hvis man vil sprede det til hele verden, som et link på opslagstavlen i ForældreIntra, hvis forældrene skal abonnere, eller som et link under "klassens genveje", hvis det skal holdes inden for klassen.

Podcasting i undervisningen

Eleverne fatter lynhurtigt interesse for mediet og fænomenet podcasting, måske fordi undervisning med podcasts har en vis berøringsflade med ungdomskulturen. Podcasting skal dog være mere end leg i undervisningsregi, så det er vigtigt at bruge mediet som et middel og ikke et mål i sig selv. Mødet med mediet i undervisningen skal udfordre til yderligere intern kompleksitetsopbygning. Følgende er nogle konkrete eksempler på anvendelsen af podcasting i undervisningen.

"Eleverne fatter lynhurtigt interesse for podcasting."

Podcast en boganmeldelse

I 7.b var de ugentlige boganmeldelser på klassen blevet en ustruktureret og rutinepræget forestilling, hvor fremstillinger i et fastlagt anmelderskema ikke skabte den forventede dialog og inspiration, indtil vi begyndte at podcaste vores anmeldelser. Jeg oprettede en fiktiv elev i SkoleIntra, og kaldte ham "Anmelderen". Efterfølgende fik han en blog, og RSS-feedet blev brændt med Feed-burner. Eleverne fik brugernavn og adgangskode til den fiktive elev og hans blog, som nu var blevet en fælles blog. Eleverne skiftedes til at lave en episode hver uge, og jeg gav den enkelte individuel respons på anmeldelsen via bloggernes kommentarsystem. De andre elever kunne høre anmeldelsen på computer eller downloade den til deres ipod eller mobiltelefon, og de kunne ligeledes give respons på anmeldelsen. Det lykkedes endda enkelte at give deres responsen som en mp3-fil.

Eksamenspensum og podcasting

I 9.b oprettede jeg igen en fiktiv elev i SkoleIntra, og kaldte ham historie-i-øret. Efterfølgende fik han en blog og RSS-feedet blev brændt med Feedburner. Via den fiktive elev udgav jeg små, men vigtige forklaringer på begreber, sammenhænge og teorier, som vi havde været inde på i undervisningen. Eleverne kunne efterfølgende downloade dem til deres mobiltelefon, hvis de ville. Linket til RSS-feedet lagde jeg i det arbejdsrum, som vi brugte i forbindelse med historie.

Podcasting i projektopgaven

To elever i niende klasse var meget interesseret i podcasting, og i forbindelse med deres projektopgave opfordrede jeg dem til at podcaste deres logbøger. De podcastede fra deres individuelle blogs i ElevIntra. Det var et krav, at hvis de skulle podcaste, så skulle kvaliteten være god. Derfor blev de bedt om at optage deres audio med Audacity og et headset. Efterfølgende skulle de redigere audioen. Podcasten skulle, ligesom en almindelig logbog, fungere som et refleksionsunderstøttende redskab for eleverne, men ved at bede dem om at redigere deres enkelte episoder/indlæg i Audacity var intentionen, at de i redigeringsfasen ville gå tættere på deres egen selvevaluering.

Internationalisering og podcasting

Teddy var en tøjbamse fra Tiffin Middle School, Ohio i USA, som i 6. klasse rejste langt. Han rejste hele vejen til Danmark. I Danmark boede Teddy på skift, hos eleverne. I de enkelte elevers hjem, fik han et indblik i, hvordan danske skoleelevers hverdag og traditioner så ud. Oplevelserne dokumenterede Teddys værter på mobiltelefonen i form af billeder og en audiooptagelse, som blev podcastet og havnede i ørene på de elever i Teddys hjemland, som havde sendt ham afsted. Det var Teddys fornemmelse, at eleverne i den danske klasse var meget selvrefleksive omkring deres egne sproglige kundskaber, når de podcastede, og at de i løbet af det år projektet stod på, i kraft af deres podcast, efterfølgende kunne høre en tydelig progression i deres sprogkundskaber.

Lydoptagelser i undervisningen

I arbejdet med redigeringen af deres optagelser, er eleverne selvrefleksive omkring deres arbejdsproces.

Der skal ikke mange forsøg til, førend eleverne opdager at et godt manuskript forud for optagelserne næsten altid er en forudsætning for et godt resultat. Der foregår også et tydeligt samspil mellem talesprog og skriftsprog i lydproduktionen, og eleverne erfarer dette i udformningen af en produktion.